

[Brørup.]

skæbne, medens de sjussede sig frem til, hvordan snebolden kunne rulle videre. Det har naturligvis ikke været deres hensigt, at det gik, som det gjorde, for ingen lægger vel frivilligt løkken om egen hals. De havde held i starten; i pressen blev de omtalt som dynamiske forretningsfolk, en ledelse med initiativ i. Og det var da også lige ved at lykkes for dem, og havde de haft held med sig, ville ingen have fundet på at anklage dem, for går det godt, får man succes, ja, så har man også ret uden hensyn til, hvilke metoder der har været anvendt. Men livet i det kapitalistiske akvarium er ikke uden fare. Begynder de mindre fisk at vise upassende grådighed ved fodringstid, bliver de ædt af de større. Tilsyneladende uden at eje noget videre lykkedes det for Boss of Scandinavia at få rådighed over en række erhvervsvirksomheder; toppen på lagkagen blev De danske Bomuldsspindere, men det var lidt for stor en mundfuld, og den muntre leg fik ende.

Man aner ligesom to retningslinjer inden for opkøbet af danske erhvervsvirksomheder. Den ene er den facon, som Boss of Scandinavia er eksponent for, hvor man tilsyneladende uden penge, men hvor der må være økonomiske bagmænd, opkøber virksomheder og vel også nok har de bedste hensigter, men grundlaget er altså for spinkelt. Den anden metode er opkøb af virksomheder, hvor man trækker så mange penge ud som muligt for derefter at slagte dem. Her drømmer man naturligvis heller ikke om at tage noget som helst hensyn til de ansatte medarbejdere. Man erindrer, at der omkring krisedagene for B & W var røster fremme om at lukke denne store virksomhed. Det var godt, at man ikke lyttede til disse røster. Det ser jo ud til, at B & W overvinder krisen.

Det er i sig selv en tragedie, når et menneske, der i flere år har været beskæftiget i en virksomhed og dér har lagt sine bedste år, uden egen skyld, måske på grund af tidernes ugunst eller i kraft af rationali-

sering, pludselig står på gaden uden arbejde. Det drejer sig tit om mennesker, der er lidt oppe i årene, og som senere får svært ved at komme ind på en anden arbejdsplads. Fællestillidsmanden på B & W har udtalt, at samme virksomhed viser utilbøjelighed til at antage folk, der har passeret den første ungdom. I den forbindelse kan man vel også sige, at hvis den tekniske og automatiske udvikling løber løbsk, så maskiner og computere og dataanlæg skal erstatte den menneskelige arbejdskraft, og alt dette ikke som mål har den samlede befolknings bedre vilkår, men kun tjener som middel for en lille privilegeret klasse til at nyde frugterne af disse samfundsskabte værdier, ja, så tror jeg, at det går vort samfund, som det gik med bonden, der af ærgrelse over, at hesten døde, udbrød: det var en skam, nu havde jeg lige lært den ikke at æde.

Det må virke dobbelt bittert på de henved 1.000 personer, som mistede deres arbejde på grund af de transaktioner, som ledelsen af Boss of Scandinavia gjorde sig skyldig i. Og det er nærliggende at stille sig det spørgsmål, om det kunne have været forhindret, hvis der havde været indført industrielt og økonomisk demokrati på vore arbejdspladser. Jeg tror, at medarbejderne hos Boss of Scandinavia, hvis de havde haft et indgående kendskab til sammenslutningens regnskaber, i tide ville have stoppet den vilde dans om guldkalven. Det er da også med tilfredshed, at jeg har læst, at hr. Haunstup Clemmensen fra det konservative folkeparti i en tale til konservativt gymnasium går ind for LOs betænkning om demokrati på arbejdspladserne. Men det skal understreges, at økonomisk demokrati er det vigtigste. Vi må derhen, hvor man sidestiller den menneskelige arbejdskraft med det økonomiske. Først da bliver arbejdsdagen meningsfyldt, medarbejderne vil ikke mere føle sig som et nummer i arbejdsprocessen.

Fra SF's gruppe ser vi derfor meget gerne, at forslagsstillernes ønske om en gennem-